

Klippt ur budgetanvisningar 2020-2022

Politiska prioriteringar

Utöver det generella effektiviseringsuppdraget ska dessutom samtliga förvaltningar utom Bildning och Social utarbeta konkreta förslag med tydlig konsekvensbeskrivning av att genomföra besparingar motsvarande 10 procent på budgetram 2020. Framtaget underlag kommer sedan ligga till grund för en politisk bedömning av olika alternativa lösningar. Arbetet skall dokumenteras i en särskild bilaga till nämndens beslutade budget. Detta material skall således ingå i det underlag som berörda nämnder lämnar enligt fastställd budgettidplan 2019-06-14. Åtgärder i form av effektiviseringar och prioriteringar som tidigare varit uppe för politiskt beslut ska INTE återkomma. Utöver denna begränsning står det förvaltningarna fritt att redovisa förslag till besparingar.

Inledning

Att föreslå effektiviseringar på 10 % på Kultur- och fritidsnämndens budget är inte helt enkelt med tanke på flera år av oshyvlningar.

Detta underlag och förslag kommer därför visa på viss effektivisering i kombination med nedskärningar på delar av verksamheterna.

Betänkas skall också att nämnden kommer belastas med ökade kostnader för flera stora investeringar som är på gång. Det har ännu inte beslutats om huruvida nämndens rambudget kommer förstärkas i förhållande till de ökade kostnaderna. Därutöver brottas nämnden med stora underhållsbehov på flertalet av nämndens idrottsanläggningar som i längden är ohållbara.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är inte lagstadgade med undantag av biblioteksverksamheten vilket gör att allt är möjligt men kräver tydliga politiska prioriteringar.

Nämndens verksamheter är utan överdrift helt avgörande för hur en kommun ska klara sitt lagstadgade uppdrag avseende vård, skola och omsorg.

Huvudfokus ligger på att skapa verksamheter för kommunens barn och unga på deras fritid så den blir meningsfull, trygg, utvecklande och identitetsskapande. Barnen och ungdomarna har betydligt mer fritid än vad de är i skolan!

Verksamheterna är också av stor vikt för att undvika psykisk ohälsa bland kommunens medborgare inte minst bland barn och unga.

Minskas nämndens verksamheter minskas också kommunens attraktivitet vilket kommer avspeglade sig i inflyttning och företagsetablering.

Verksamheterna ligger i framkant vad gäller digitalisering så några fler åtgärder i denna riktning går inte att göra som får någon större ekonomisk vinst.

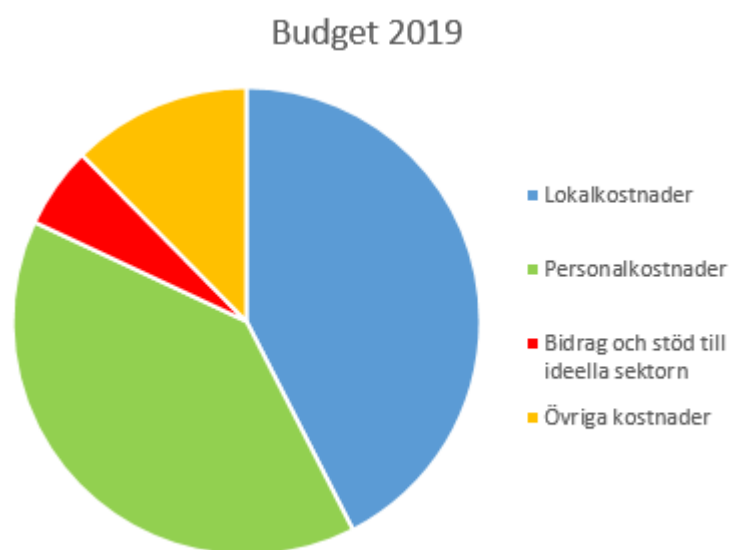
Nämndens verksamheter använder sig i princip aldrig av externa konsulter vilket innebär att inte här heller går det att finna några besparingar.

Ekonomi:

Nämndens nettobudget är 121 589 tkr inklusive skolidrottshallarna och 10 % av denna är 12 159 tkr.

Nämndens totala kostnadsbudget är 143 468 tkr och den totala intäktsbudgeten är 21 879 tkr. Budgetfördelningen kan ses i cirkeldiagrammet med rubrik "budget 2019".

Lokalkostnader innefattar lokalhyra samt lokalvård och är en stor kostnads massa som dessutom hela tiden kräver kostsamt underhåll. Samtidigt är lokalerna helt avgörande för verksamheterna. Alla lokaler och anläggningar är specialutformade för just dessa verksamheter.

Personalen är en annan stor kostnadskrävande resurs. Ingen annan förvaltning har så stor bredd av anställda där alla i princip är specialister inom just sitt område. Violinpedagoger, badvakter, servicearbetare, scentekniker, museipedagoger, bibliotekarier, antikvarier, fritidsledare och mycket annat finns i förvaltningen.

Att beräkna personalkostnader är komplext, de består av både direkta och indirekta kostnader där besparingar kan leda till ökade kostnader och inkomstbortfall/sämre kvalitet/mindre utbud. Några exempel följer nedan.

Personalomsättning:

- En nyrekrytering beräknas kosta cirka 1,5 årslöner i indirekta och direkta kostnader (beroende på tjänstens komplexitet).
- Direkta rekryteringskostnader samt arbetstid för rekryteringsprocess.
- Kostnader för onboarding: introduktion, utbildning etc.
- Indirekta kostnader för arbetstid: minskad produktivitet under uppsägningstid och upplärning, kollegor/mentorers arbetstid etc.
- Skapar oro hos övrig personal och ökad arbetsbelastning.

Sjukfrånvaro:

- Direkta kostnader/även kostnadsbortfall ex. karensavdrag.
- Rehabiliteringskostnader.
- Kostnader som ligger kvar utöver sjuklön.
- Kostnader för vikarier samt ersättningskostnader.
- Kostnader för produktionsbortfall/bortfall av inkomster/upplärning.

Övertid, fyllnadstid och timavlönade:

Kostnad för övertid (180%) respektive kvalificerad övertid (240%), fyllnadstid (120%) och timvikarier kan minskas på olika sätt. En restriktivare hållning till att utnyttja dessa former skulle kunna bidra till minskade kostnader. En hög grad övertid är också en riskfaktor för ökade kostnader i sjukfrånvaro och personalomsättning. Dock är det i många verksamheter nödvändigt att ta in timavlönade vid sjukfrånvaro respektive vid speciella event eller händelser. Detta för att säkerställa en god arbetsmiljö för personalen, minska inkomstbortfall samt säkerställa säkerhet och kvalitet för besökare.

Kombinationstjänster:

Genom att skapa kombinationstjänster med kunskap inom olika verksamhetsområden kan istället personer anställas på heltid vilket minskar kostnad för övertid och fyllnadstid. Dessa medarbetare kan ambulerar mellan olika enheter för att stötta upp verksamheten där det behövs som bäst. På så sätt utnyttjar vi både kompetens och resurser effektivare. Det kan också minska personalomsättningen, rekryteringskostnader och upplärningstid för vikarier. Med en stabilare bemanning och högre kompetens hos de ambulerande "vikarierna" genom kontinuitet i arbetet, kan detta även bidra till att sjukfrånvaro och personalomsättning minskar hos befintlig personal.

På så sätt kan kombinationstjänster långsiktigt bidra till ett hållbarare arbetsliv, attraktivare arbeten och omställningen till heltid som norm. Kombinationstjänster bidrar även till att ta bort stuprörstänk på förvaltningsnivå och på längre sikt även på organisationsnivå. Vilket bidrar till en större öppenhet och gemenskap där vi lever våra gemensamma värderingar – kopplat till medarbetar- och ledarskapspolicy (ÖRA). Stolthet och glädje för vårt gemensamma varumärke Trelleborgs kommun.

Bidragen och stödet till ideella sektorn är också en stor post som är svår att beräkna. Förutom rena ekonomiska bidrag till föreningslivet på 8 038 tkr så är det många som arbetar helt och hållet med olika stödfunktioner. Det handlar om alla idrottsplatsvaktmästarna, hela kultur- och evenemangsenheten, hela kansliet och stora delar av badhuset mfl.

Övriga kostnader består av medel till verksamhetsknutna inköp av varor, tjänster och material.

Intäkter är en viktig del i nämndens totala ekonomi. De ligger på 21 879 tkr i budget för 2019 och de externa intäkterna beräknas årligen upp enligt index.

Förslag:

Förvaltningsövergripande

Kundtjänst

100 tkr

Avtalet med kundtjänst som inte gett någon effektiviseringsvinst för nämndens verksamheter föreslås slopas.

Extrapersonal – besparingssummor uppställt per enhet nedan.

En övergripande åtgärd som föreslås på flera enheter i förslaget nedan är en effektivisering genom en reducering av kostnader för övertid, fyllnadstid och timavlönade. Effektiviseringen föreslås i verksamheter inom vilka intäkter och säkerhet inte bedöms påverkas samt inom verksamheter som inte är säsongsberoende. Nämnden hade år 2018 kostnader om drygt 2 mnkr och en effektivisering motsvarande drygt 1,3 mnkr bedöms vara genomförbar.

Resterande del av tidigare års kostnader ligger antingen inom verksamheter där timpersonal bedöms vara nödvändig, alternativt kan pengarna omfördelas och istället användas till kombinationstjänster med ambulerande personal som beskrivits under personalavsnittet i den inledande texten. Denna effektiviseringsåtgärd stämmer väl överens med kommunens övergripande projekt kring heltid som norm.

Inom verksamheter där extrapersonal ej längre skall tas in kan den personal som anställs på kombinationstjänster användas i de fall det är möjligt. I de fall det ej är möjligt får respektive enhetschef se över schemaläggning alternativt i värsta fall temporärt stänga verksamheten.

Badhuset och Friluftsbadet i Anderslöv**0 tkr**

På dessa verksamheter syns inga förslag på effektiviseringar som är genomförbara. Verksamheterna kräver personell bemanning av inte minst säkerhetsskäl och simutbildning för barn och unga. I samband med öppnandet av Anderslövsbadet gjordes flera personaleffektiviseringar.

Minskade öppethållande skulle bidra till minskade intäkter och även minskad attraktivitet. Taxor och avgifter uppräknas årligen.

Konsekvenser: *Inga*

Biblioteksverksamheten med skolbibliotekspoolen. 497 tkr

Här förslås en nedläggning av filialen i Anderslöv vilket skulle ge en besparing på 204 tkr för lokalerna. Verksamheten får ersättas med mer uppsökande verksamhet och ändrade turer för bokbussen.

Kostnaden för extrapersonal dras in vilket ger 293 tkr.

Konsekvenser: *De boende i Anderslöv med omnejd mister sin filial. Själva servicen går dock att till viss del ersättas med uppsökande verksamhet och ändrade turer för bokbussen.*

Personalresurser från Anderslöv flyttas till Huvudbiblioteket och används till att fylla behov av vikarier samt resurs för utveckling av verksamhet.

Ingen personal sägs upp.

Kansliet inkl. Allmänskultur/evenemangsenheten 3 673 tkr

Flera tunga ekonomiska poster finns på lokaler. Därför föreslås att hyreskontrakten för Kulturbruket och Föreningarnas Hus sägs upp. Vilket medför en besparing på 1 945 tkr.

Vidare föreslås att Noll-Taxan upphör vilket ger en ökad intäkt om 1 298 tkr.

Inför timtaxa för vuxenidrott utomhus. Intäktsökning 430 tkr.

Allmänskulturenheten/evenemang har redan i årets budget effektiviserat bort en halv tjänst och i juli 2019 försvinner även en heltidstjänst som finansierats via arbetsmarknadsstöd så fler förslag på effektiviseringar är inte genomförbara.

Kansliet och dess enhet är förvaltningens nav och stöttar samtliga andra enheter med stöd, personal, teknik och administration. Även allt stöd till föreningslivet hanteras här.

Konsekvenser: *Alla föreningar som har lokaler i Kulturbruket och Föreningarnas Hus drabbas. Någon form av ersättningslokaler kan behövas.*

Att införa taxa för ungdomsidrotten har två sidor.

En ökad kostnad för föreningarna kan leda till högre medlemsavgifter och därmed en försämrad tillgänglighet och ett minskat antal föreningsaktiva. Det kan givetvis även bidra till försämrade möjligheter för föreningarna att skapa aktiviteter för målgruppen. Dock har föreningarna kompenserats genom det fördubblade verksamhetsbidraget för barn- och ungdomsidrott som ger en betydligt större intäkt än vad kostnaderna blir för en införd taxa. De positiva aspekterna av att införa taxa kan vara att föreningarna inte bokar upp mer tid än de faktiskt behöver och att tider som inte nyttjas avbokas i större utsträckning. Det skapar möjligheter för ett mer effektivt nyttjande av anläggningarna.

Slopandet av nolltaxan bidrar sannolikt även till en större likabehandling. Verksamheter som idag har goda förutsättningar för hall- och plantider kan träna oftare och därmed lyfta högre verksamhetsbidrag än verksamheter som har ett begränsat utrymme i kommunens anläggningar. Genom att införa en taxa som baseras på faktiskt nyttjande av lokaler och anläggningar så blir förutsättningarna mer rättvisa. Ytterligare en aspekt ur likabehandlingssynpunkt är att föreningar som förhyr egna lokaler för sin verksamhet inte på samma sätt kan tillgodoräkna sig det stöd som föreningar i kommunala lokaler erhåller i form av nolltaxa.

Att införa en timtaxa för vuxna, för den föreningsverksamhet som bedrivs på kommunens utomhusanläggningar, bidrar till att utjämna de skillnader som idag finns i förhållande till den verksamhet som bedrivs i inomhushallarna. Taxan kommer slå hårdast mot de föreningar som idag inte bedriver någon ungdomsverksamhet. Dessa föreningar kommer få allt svårare att få ihop sin ekonomi där utmaningarna dessutom oftast består i att tillväxten av ideella ledare och utövare är på nedgång. Taxan kommer även till viss del påverka elitföreningar som genom sin mängdträning kan komma upp i betydande summor.

Ingen personal sägs upp.

Kulturskolan

938 tkr

Kulturskolan skulle kunna bedriva sin undervisning ute på skolorna i stället för att ha egna lokaler. Undervisningen startar i regel inte förrän efter skoldagen är slut. Någon form av samlade lokal kommer i så fall att behövas. Besparingen för lokalen skulle bli 830 tkr. Den nuvarande kulturskolan skulle kunna säljas och då inbringa en engångsintäkt till kommunen.

Kostnaden för extrapersonal dras in vilket ger 108 tkr.

Konsekvenser: *Personalen skulle få sämre arbetsförhållande med mycket förflyttning. Eleverna skulle gå miste om de synergieffekter som uppstår när alla med samma intresse finns på samma ställe. Samtidigt skulle verksamheten kunna nå ut till hela kommunen och därigenom nå fler elever. Således en ökad tillgänglighet. Minskade resurser för extrapersonal innebär att lektioner ställs in när pedagoger är frånvarande. Påverkar då inte arbetsbelastning för ordinarie personal.*

Ingen personal sägs upp.

Museerna

1 425 tkr

Muséerna är indelade i fyra olika ben.

Trelleborgs museum är en verksamhet som det inte bör dras ned på eftersom den också finansieras av egna intäkter via sina besökare. Trelleborgs museum rankas mycket högt och har ett gott renommé i svenska museikretsar vilket bör bevaras och vidare utvecklas.

Magasinet är en dyr lokal som hyrs externt. Skulle de gå att förvara alla samlingarna i någon annan ledig lokal inom kommunen skulle hyreskontraktet kunna sägas upp. Besparingen skulle då bli 1 080 tkr.

Trelleborgen är en verksamhet som är viktig för både barn och unga men även för besöksnäringen. Att dra ned här skulle vara oklokt.

Axel Ebbes Konsthall skulle kunna säljas till en extern entreprenör. Besparingen skulle bli för lokalen vilken uppgår till 205 tkr.

Kostnaden för extrapersonal dras in på alla ställen utom på Trelleborgen vilket ger 140 tkr.

Konsekvenser: *Att sälja Axel Ebbes Konsthall skulle med stor säkerhet möta stort motstånd bland medborgarna men samtidigt öppna upp för nya verksamheter i lokalen. En flytt av hela magasinet är ett jättejobb som kommer ta tid.*

Konsthallen och dess innehåll, Axel Ebbes konstverk är intimt förknippade med varandra. Byggnaden är uppförd specifikt för samlingarna. Att skilja dem åt är ett mycket stort ingrepp. Konstverken är dessutom en gång emottagna som en gåva till staden Trelleborg av Axel Ebbe och hans hustru, varför hela samlingen måste förvaras – och självklart helst också visas – någonstans. Skulpturerna är många och skrymmande, alla går inte ens att ta ut från Konsthallen genom befintliga dörrar. Skulpturerna är också mycket känsliga, såväl för åverkan som för fukt, då alla, utom en liten del småskulpturer, är gjorda i gips. I museets

nuvarande magasin får samlingen inte plats, klimatet där är heller inte det rätta för gipserna.

En flytt till en billigare, men bättre lokal i stället för nuvarande magasin, vore en dubbel besparing och värt besväret och engångskostnaden att flytta.

Minskade resurser för extrapersonal innebär att behovet istället täcks av befintlig personal samt ambulerande heltidsanställd vikarie på förvaltningen, där det är möjligt. Utan extrapersonal måste öppethållandet, främst sommartid skäras ned. Med minskat öppethållande minskas dock också inkomsterna.

Ingen personal sägs upp.

Serviceenheten

927 tkr

Serviceenheten sköter idag driften på ett antal idrottsplatser med mycket låg nyttjandegrad och med verksamhet endast för vuxna. En flytt av denna verksamhet alternativt övergång till föreningsdrift beräknas kunna spara ca 750 tkr.

Personaleffektiviseringar inom enheten är ej möjlig då mer skötsel av nya anläggningar är att vänta samtidigt som det redan idag är tufft att hinna med service och underhåll på befintliga anläggningar. Dessutom försvinner en heltidstjänst i juli 2019 som finansierats via arbetsmarknadsstöd. Däremot föreslås att budgeten för extrapersonal minskas vilket kan ge en effekt om 177 tkr.

Konsekvenser: Att lägga ner idrottsplatser minskar naturligtvis tillgängligheten och närheten till att utöva idrott men tar även bort en samlingspunkt och en mötesplats som kan vara betydelsefull för många. I byarna kan det innebära en mindre levande landsbygd.

Minskade resurser för extrapersonal innebär att behovet istället täcks av befintlig personal samt ambulerande heltidsanställd vikarie på förvaltningen.

Ingen personal sägs upp.

Ungdomsenheten

4 599 tkr

Även i denna verksamhet kan man diskutera lokaler. Tre gårdar; Anderslövs, Backafall och Gasverket, skulle kunna vara i skollokaler efter skolans stängningstid. Det skulle innebära en besparing på 1 516 tkr.

Kostnaden för extrapersonal dras in vilket ger 625 tkr.

En intressant tanke är att se över hela enhetens uppdrag och verksamhet. I stället för att driva traditionell gårdsverksamhet skulle det i stället kunna satsas på ren uppsökande verksamhet och fältarbete. Samarbete med skolor, föreningsliv och inte minst kommunens trygghetsvårdar skulle kunna vara en intressant lösning i kommunens strävan att minska ungdomsbrottslighet och ohälsa bland unga. Då skulle både lokaler, förutom redan ovan nämnda, och personalresurser kunna minskas. En effektivisering på 2 258 tkr

Konsekvenser: Ett helt nytt arbetssätt och kanske ett nytt uppdrag kommer givetvis att slita på personalen och skapa oro. Denna typ av åtgärder är alltid svårt för personalgruppen. Personalen får möjlighet att vara med och forma en ny och modern verksamhet anpassad efter samhällets utveckling och behov vilket är positivt.

Minskade resurser för extrapersonal innebär att behovet istället täcks av befintlig personal på enheten och kanske minskade öppethållande.

Försämrade arbetstider och arbetsförhållande kan leda till personalflykt och man tappar kompetens och erfarenhet.

Syftet med en uppsökande verksamhet är att fånga upp ungdomar som bara hänger och få dem att ägna sig åt någon annan sysselsättning men då krävs det också att man har någon verksamhet att slussa in dem till.

Alla ungdomar är inte intresserade av att vara med i någon förening med krav på prestation och regelbundenhet samt att alla inte har de ekonomiska förutsättningar som krävs för att vara med i en förening.

Personalminskningen kan ske genom att vakanser inte tillsätts. Om detta inte är en tillräcklig besparing kan det bli aktuellt att säga upp personal dvs. att det uppstår en arbetsbristsituation som då får hanteras.

Dessa förslag innebär en besparing på 12 159 tkr. Vilket är 10 % av kultur- och fritidsnämndens budget.

En del av förslagen kräver vidare utredning för att exakta kalkyler ska kunna tas fram. I vissa lokaler sitter vi fast i hyresavtal som måste sägas upp. En del har kort uppsägningstid men vissa har flera år.